

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2018-04-19
Besvaras senast
2018-05-03

Till utrikesminister Margot Wallström (S)

2017/18:502 Rättsosäkerheten i Iran

I juni förra året greps den kurdiske politikern Ramin Hossein Panahi i den kurdiska staden Sanandaj i Iran. Han greps för att han förmodades vara medlem i organisationen Komala. Han har sedan dess suttit fängslad utan någon som helst kontakt med omvärlden och har förvägrats att ha något juridiskt biträde. Han har inte heller fått veta vad han är åtalad för. Nyligen har det blivit känt att han torterats svårt, så svårt att han förlorat en njure. Panahis fall har uppmärksammats av bland annat Amnesty International, som beskriver rättegången som "grossly unfair".

Den iranska regimen planerar att avrätta Panahi inom kort. Hans drygt 80 år gamla föräldrar meddelade nyligen att de planerar att bränna sig till döds i protest. Tre av Panahis familjemedlemmar, däribland hans bror, har redan dömts till mellan sex och nio års fängelse i summariska rättegångar. Detta enbart för att de är släktingar till Panahi.

Panahis fall är långt ifrån det enda exemplet på bristen på demokrati och mänskliga rättigheter i Iran. Rättsosäkerheten i landet är under all kritik. Utan några som helst bevis har den svenske medborgaren och forskaren Ahmadreza Djalali, verksam vid Karolinska sjukhuset i Stockholm, dömts till döden för spioneri. Utrikesministern har tidigare besvarat en skriftlig fråga från mig och meddelat att Sverige engagerar sig i fallet. Det är bra, men det räcker inte. Sverige måste intensifiera sitt arbete för att han ska frigges.

Västvärlden och EU tycks tro att man genom utvecklade ekonomiska förbindelser per automatik kan förbättra läget för de mänskliga rättigheterna i Iran. Även Sverige har visat intresse för en ökad handel, och utrikesministern har själv, liksom statsministern, EU-ministern och näringsministern, deltagit i bilaterala samtal med Irans utrikesminister. Men efter snart 40 år med en islamistisk regim vid makten vet vi att det inte fungerar så. Regimen i Iran bryr sig inte. I stället slår den dövörat till och fortsätter sitt "business as usual".

Enligt Amnesty International verkställdes minst 507 dödsdomar i Iran i fjol. Det rapporteras även om minderåriga som blir avrättade. Kvinnor har enligt lagen inte samma rättigheter som män när det gäller arvsrätt, vattenrätt, rätten till vårdsnaden av sina barn och så vidare. Det räcker att man som kvinna vägrar bära slöja för att man ska kunna dömas i en iransk domstol. Liksom kvinnor räknas kurder, yarier, beluchier, bahaier, araber, afghaner med flera som andra

klassens medborgare. Situationen för hbtq-personer är också mycket allvarlig.

Den iranska regimens närmande till president Erdoğan's demokratifientliga regim i Turkiet har inte gjort saken bättre, varken för kurder eller för andra minoriteter i regionen. Det har inte heller det politiska stormaktsspel där Iran och andra intressenter försöker öka sitt inflytande i Syrien. I detta cyniska spel utgör Ramin Hossein Panahi, Ahmadreza Djalali och miljontals andra människor brickor som offras i kampen om politiskt och militärt inflytande i Mellanöstern.

Sverige kan och bör ha kontakt med andra länders makthavare. Men tron att enbart ekonomiska relationer leder till förbättringar vad gäller mänskliga rättigheter stämmer inte. Kampen för mänskliga rättigheter finns inom ett spektrum som innefattar såväl enskilda fall som generella åtgärder som rör hela folkgruppers liv och existens.

Jag vill därför fråga utrikesminister Margot Wallström:

- 1) Avser ministern att agera ytterligare för att kräva Ahmadreza Djalalis frigivning?
- 2) Avser ministern att agera för att stoppa avrättningen av Ramin Hossein Panahi?
- 3) På vilket sätt arbetar ministern för ökad rättssäkerhet och respekt för mänskliga rättigheter i Iran?
- 4) Vad avser ministern att göra inom EU och för Sveriges del för att förbättra situationen när det gäller kvinnors och minoriteters rättigheter i Iran och andra länder i Mellanöstern?

.....
Amineh Kakabaveh (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders